

“FOR ME....IT’S A MAGIC”: KNOWLEDGE AND REALITY CONSTRUCTIONS OF MEDICINES
USED AMONG TRANSGENDER

PANOOPAT POOMPRUEK 4737066 SHMS/D

Ph.D. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIMPAWAN BOONMONGKON, Ph.D.,
LUECHAI SRI-NGERNYUANG, Ph.D., PAGAMAS MAITREEMIT, Ph.D.

ABSTRACT

The aim of this study was to explain the phenomenon of medicine (e.g., hormone, glutathione, collagen, placenta-based product) use by *kathoeis* (transgender women) to modify their bodies, within its socio-cultural context, considering their lived experiences and in order to elucidate the implicit operations of various gender, sexuality and health ideologies in their medicine use behaviors. Ethnographic methodology was used: The researcher embedded himself in the social context of a provincial, Central Thai wedding studio where many *kathoeis* gathered, for six months beginning in April 2011. Six key informants were chosen among *kathoeis* with particularly intense medicine use aimed at body modification. Data collection methods included participant observation, focus group discussions, and ethnographic interviews. Embedded symbolic meanings of each type of medicine were analyzed, as were the behaviors and conversations of *kathoeis* while they were using medicines to modify their bodies.

Beauty is a key element in the lives of Thai *kathoeis*. They borrow beauty ideals from mainstream, biomedical ideologies that emphasize the femininity of body shape, breasts, skin, hair and even vaginas. When *kathoeis* don't have womanlike body capital to begin with, they have to modify their bodies carefully and continuously to attain and maintain their beauty – as it has been defined for women. Medicines, as one kind of modern medical technology, conveniently facilitate the implementation of *kathoeis'* beauty ideology. Medicines thus become vehicles of ideology that make the construction of beauty convenient, easy, and fast. *Kathoeis* then use this constructed beauty as capital they can exchange for opportunities in their lives – for claiming social space through increased self-confidence, for economic opportunities, and for opportunities to choose or be chosen as a romantic partner. Such opportunities are fluid and depend on the context of each *kathoei's* life, while “realities” about beauty and medicines are constantly being reinterpreted on the basis of each *kathoei's* life context and individual, trial-and-error learning experiences. These then form the logic behind *kathoeis'* medicine use decisions. *Kathoeis'* medicine use is also a group phenomenon, influenced by power relations between group members and the operations of capitalism, which incites medicine use so as to extract profit in subtle ways. Thus, an important element in reducing the health risks and the risk of exploitation *kathoeis* face is updating societal understandings about their medicine use aimed at modifying their bodies. *Kathoeis* also need to be empowered through the provision of health services and information that truly meet their diverse needs, are truly available and are easy to understand. In the long term, alternative approaches need to be promoted for *kathoeis* so that they will be able to build their sense of self with more diverse ingredients than just beauty, and have the opportunity to openly be themselves in society – as each of them is or wants to be.

KEY WORDS: SOCIAL CONSTRUCTION / TRANSGENDER / BEAUTY / BODY / MEDICINE

153 pages

“สำหรับฉัน...มันวิเศษ”: กระบวนการก่อร่างความรู้ความจริงว่าด้วยยาภายใต้บริบทชีวิตของกะเทยในจังหวัดแห่งหนึ่ง
 “FOR ME...IT'S A MAGIC”: KNOWLEDGE AND REALITY CONSTRUCTIONS OF MEDICINES USED AMONG
 TRANSGENDER

ภาณุพัฒน์ พุ่มพฤกษ์ 4737066 SHMS/D

ปร.ค. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พิมพัลย์ บุญมงคล, Ph.D., ลือชัย ศรีเงินขวง, Ph.D., ผกามาศ ไมตรีมิตร, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งหมายจะอธิบายและทำความเข้าใจปรากฏการณ์การใช้ยาเพื่อประกอบสร้างร่างกายของกะเทย (เช่น ยาฮอร์โมน, กัญชา, ไอโอดีน, คอลลาเจน, พลาเซนต้า และอื่นๆ) ภายใต้บริบททางสังคมวัฒนธรรมและประสบการณ์ชีวิตของพวกเขา โดยสะท้อนให้เห็นถึงการทำงานของชุดอุดมการณ์ต่างๆ ทั้งเพศภาวะ เพศวิถี และสุขภาพที่ชุกช่อนอย่างแยกย่อยอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมการใช้ยา ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบชาติพันธุ์วรรณาผู้วิจัยได้เจาะลึกฝั่งตัวที่ร้าน Wedding Studio แห่งหนึ่งซึ่งเป็นแหล่งชุมนุมกะเทยในจังหวัดแถบภาคกลางของประเทศไทยระหว่างเดือนเมษายนถึงกันยายน พ.ศ.2554 รวม 6 เดือนเต็ม คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 6 คนจากกะเทยผู้มีประวัติการใช้ยาเพื่อประกอบสร้างร่างกายอย่างเข้มข้น การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การจัดการกลุ่มสนทนา และการสัมภาษณ์เชิงชาติพันธุ์วรรณา ข้อมูลที่รวบรวมได้จะถูกนำมาวิเคราะห์ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่แฝงฝังอยู่ในยาแต่ละรูปแบบ นอกจากนี้ยังวิเคราะห์พฤติกรรมและบทสนทนาของกะเทยที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้จ่ายเพื่อประกอบสร้างร่างกายอีกด้วย

ในชีวิตของกะเทยไทยความสวยถือได้ว่าเป็นแกนสำคัญโดยกะเทยได้เลือกหยิบยืมลักษณะความสวยจากอุดมการณ์ความสวยกระแสหลักตามแนวคิดชีวการแพทย์ซึ่งให้ความสำคัญกับรูปปลักษณ์เพศสรีระแบบหญิงอย่าง รูปร่างหน้าอก ผิวพรรณ เส้นผม หรือกระทั่งจิม ดังนั้นเมื่อกะเทยมิได้มีทุนทางร่างกายแบบหญิงคิดตีความแต่เดิมจึงต้องประกอบสร้างร่างกายขึ้นใหม่อย่างประณีตและต่อเนื่องเพื่อให้ลักษณะความสวยแบบหญิงนั้นมีความสมบูรณ์และดำรงอยู่อย่างยาวนาน นั่นส่งผลให้ยาในฐานะเทคโนโลยีทางการแพทย์สมัยใหม่ได้เข้ามาสอดรับอุดมการณ์ความสวยของกะเทยอย่างลงตัว ขากลายสภาพเป็นพาหนะทางอุดมการณ์ที่ทำให้การประกอบสร้างความสวยเป็นไปได้อย่างสะดวก ง่าย และรวดเร็วทันใจ กะเทยจะนำต้นทุนความสวยที่ถูกสร้างขึ้นไปแลกเปลี่ยนเป็นโอกาสในชีวิตทั้ง โอกาสในการช่วงชิงพื้นที่ทางสังคมผ่านตัวตนความมั่นใจ (Self Confidence) โอกาสทางเศรษฐกิจ และโอกาสในการเลือก/ถูกเลือกจากคู่ความสัมพันธ์ โดยโอกาสเหล่านี้สามารถเลื่อนไหลไปตามตามบริบทชีวิตของกะเทยแต่ละคน ขณะที่ความจริงว่าด้วยความสวยและยาส่วนหนึ่งที่ถูกตีความใหม่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า (Reinterpretations) ตามบริบทชีวิตและชุดประสบการณ์การเรียนรู้แบบลองผิดลองถูกซึ่งหล่อหลอมเป็นตรรกะในการเลือกหยิบใช้ยาของกะเทย นอกจากนี้การใช้ยายังมีลักษณะเป็นปรากฏการณ์กลุ่มที่หมุนเนื่องอยู่ได้ด้วยความสัมพันธ์เชิงอำนาจของสมาชิกและการทำงานของระบบทุนที่จะกระตุ้นเร้าการใช้ยาพร้อมผลฉวยผลประโยชน์อย่างแยกย่อยด้วยกลวิธีต่างๆ ดังนั้นแนวทางสำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงด้านสุขภาพและการถูกเอารัดเอาเปรียบของกะเทยนั้นสังคมต้องหันมาทำความเข้าใจปรากฏการณ์การใช้ยาเพื่อประกอบสร้างร่างกายของกะเทยเสียใหม่พร้อมทั้งส่งเสริมพลังอำนาจของกะเทยด้วยการจัดระบบบริการและการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารด้านยาและสุขภาพที่ตอบสนองต่อความแตกต่างหลากหลายที่สำคัญต้องสามารถเข้าถึงได้จริงและง่ายต่อความเข้าใจ ในระยะยาวต้องส่งเสริมทางเลือกอื่นในการสร้างตัวตน (Sense of Self) ของกะเทยมิให้จำกัดอยู่เฉพาะในเรื่องความสวยเท่านั้น เพื่อเปิดโอกาสให้กะเทยได้มีตัวตนในสังคมในแบบที่พวกเขาแต่ละคนเป็นและต้องการ